

ΥΨηΔ 28/01/2021

Α. Π.: 2371 ΕΞ 2021

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Απάντηση στο έγγραφο: 33094 ΕΙ 2020
Γενική Γραμματεία
Ψηφιακής Διακυβέρνησης
& Απλούστευσης Διαδικασιών

**ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΜΕΑΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ
ΤΜΗΜΑ Β' ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΟΜΕΑΚΩΝ ΕΡΓΩΝ**

Πληροφορίες: Γρηγοριάδου Λιάνα

Τηλέφωνο: 210 909 2898

E-mail: l.grigoriadou@mindigital.gr

ΠΡΟΣ: Εφορίας Αρχαιοτήτων
Μεσσηνίας (ΕΦΑ Μεσσηνίας)
Email: efames@culture.gr

Θέμα: Προέγκριση Τεχνικού Δελτίου Προτεινόμενης Πράξης της Εφορίας Αρχαιοτήτων Μεσσηνίας (ΕΦΑ Μεσσηνίας) με τίτλο «Ψηφιακή περιήγηση στο πολιτιστικό απόθεμα της αρχαίας και βυζαντινής Μεσσηνίας».

**Α Π Ο Φ Α Σ Η
Ο Υ Π Ο Υ Ρ Γ Ο Σ Ε Π Ι Κ Ρ Α Τ Ε Ι Α Σ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:
  - 1.1. του Π.Δ. 81/2019 (ΦΕΚ 119/Α'/08-07-2019), «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων»,
  - 1.2. του Π.Δ. 83/2019 (ΦΕΚ 121/Α'/09-07-2019) «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών»,
  - 1.3. του Π.Δ. 84/2019 (ΦΕΚ 123/Α'/17-07-2019), «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών/Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων»,
  - 1.4. του Π.Δ. 40/2020 (ΦΕΚ 85/Α'/15-04-2020) «Οργανισμός του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης»,
  - 1.5. του ν. 4727/2020 (ΦΕΚ Α' 184/23-09-2020) «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) – Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις.» και ιδίως το άρθρο 6 αυτού.
2. Την υπ' αριθ. Υ6/2019 (ΦΕΚ 2902/Β'/09-07-2019) απόφαση του Πρωθυπουργού με θέμα «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υπουργό Επικρατείας».

3. Την υπ' αριθ. 187/2019 (ΥΟΔΔ 524/05.08.2019) απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Επικρατείας περί ανάθεσης καθηκόντων στο Γενικό Γραμματέα Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών.
4. Την υπ' αριθ. 1027/2019 (ΦΕΚ 3739/Β'/08-10-2019) απόφαση του Υπουργού Επικρατείας με θέμα «Θέματα εφαρμογής και διαδικασιών του ν. 4577/2018 (Α' 199)».
5. Τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα καθώς και το ν. 4624/2019.
6. Την Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική 2016-2021.
7. Την υπ' αριθ. πρωτ. 5341/16.04.2018 επιστολή της πρώην Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής με θέμα «Προτεραιότητες της Εθνικής Ψηφιακής Στρατηγικής στο πλαίσιο των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020».
8. Την με ΑΔΑ: Ψ2ΓΜ46ΜΤΛΡ-ΩΜΞ πρόσκληση (κωδικός πρόσκλησης 124) για την υποβολή προτάσεων στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία».
9. Την υπ' αριθ. 100004/ΕΥΘΥ 935/ 13.10.2016 Απόφαση (ΦΕΚ 3296/Β'/13-10-2016) με θέμα «Αναδιάρθρωση της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού», όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει.
10. Το υπ' αρ. πρωτ. 33094 ΕΙ 2020/24-11-2020 ηλεκτρονικό μήνυμα της Εφορίας Αρχαιοτήτων Μεσσηνίας (ΕΦΑ Μεσσηνίας) με θέμα «Αίτημα Προέγκρισης προτεινόμενης Πράξης με δικαιούχο την ΕΦΑ Μεσσηνίας από την ΓΓΨΔΑΔ στο πλαίσιο της Πρόσκλησης 124 του ΕΠΑΝΕΚ».
11. Το σύνολο της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας μεταξύ της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών (ΓΓΨΔΑΔ) με την ΕΦΑ Μεσσηνίας.
12. Το από 05/01/2021 ενημερωτικό σημείωμα προς το Τμήμα Β' Παρακολούθησης Τομεακών Έργων της Διεύθυνσης Τομεακών Έργων Δημοσίου Τομέα.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

α) Την προέγκριση του Τεχνικού Δελτίου Προτεινόμενης Πράξης της Εφορίας Αρχαιοτήτων Μεσσηνίας (ΕΦΑ Μεσσηνίας) με τίτλο «Ψηφιακή περιήγηση στο πολιτιστικό απόθεμα της αρχαίας και βυζαντινής Μεσσηνίας», ως σύμφωνη με την Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική, με ενδεικτικό προϋπολογισμό 500.000,00€ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

β) Η συνολική διαδικασία υλοποίησης του έργου θα πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τις οδηγίες της ΓΓΨΔΑΔ όπως αυτές διαμορφώθηκαν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της και οι οποίες παρατίθενται στο κεφάλαιο II του παραρτήματος της παρούσας απόφασης. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις ανωτέρω οδηγίες η προέγκριση τεχνικού δελτίου παύει να ισχύει.

Ο Υπουργός Επικρατείας

Κυριάκος Πιερρακάκης

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. Γραφείο Ειδ. Γραμματέα Διαχείρισης

Προγραμμάτων ΕΤΠΑ & ΤΣ

Email: sec.erdf_cf@m nec.gr

2. ΕΔΕΠΟΛ

Email: ydepp@culture.gr , amaragkaki@culture.gr

3. ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ

Email: ch.karakasis@mou.gr , svisilia@mou.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο πλαίσιο της αρμοδιότητας της ΓΓΨΔΑΔ για την έκδοση δεσμευτικών οδηγιών εκδίδονται οι παρούσες οδηγίες σχετικά με την υλοποίηση του έργου με τίτλο «Ψηφιακή περιήγηση στο πολιτιστικό απόθεμα της αρχαίας και βυζαντινής Μεσσηνίας».

Για τη σύνταξη των οδηγιών λήφθηκαν υπόψη ο συστατικός νόμος της ΓΓΨΔΑΔ, η Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική (ΕΨΣ) αλλά και το νέο πλαίσιο Παραγωγής έργων ΤΠΕ στο Δημόσιο (Παράρτημα Β΄ της ΕΨΣ). Το νέο αυτό πλαίσιο σκοπό έχει τη διαμόρφωση ενός σύγχρονου, αποτελεσματικού και αποδοτικού μοντέλου παραγωγής έργων ΤΠΕ, διασφαλίζοντας τη βέλτιστη δυνατή αξιοποίηση των δημόσιων πόρων, ταχύτητα και ευελιξία των διαδικασιών υλοποίησης και εν τέλει την παραγωγικότητα και βιωσιμότητα των τελικών συστημάτων και εφαρμογών.

II. ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Ο δικαιούχος υποχρεούται:

- σε σχεδιασμό “digital by default”, με την εφαρμογή των αρχών «Προστασία των Δεδομένων από το Σχεδιασμό και εξ Ορισμού» («Privacy by Design and by Default») του Κανονισμού 679/2016 (GDPR) καθώς και συμμόρφωση με το ν. 4624/2019,
- σε υιοθέτηση modular αρχιτεκτονικής ώστε να είναι εφικτή η αξιοποίηση μελλοντικών οριζόντιων δράσεων υπουργείων,
- σε σχεδιασμό που θα παρέχει εγγενώς την απαραίτητη ευελιξία και θα επιτρέπει την παραμετροποίηση του συστήματος για την προσθήκη νέων διαδικασιών από τους χρήστες του, χωρίς την παρέμβαση του αναδόχου,
- το σύνολο του πηγαίου κώδικα που θα δημιουργηθεί στα πλαίσια των υπηρεσιών υλοποίησης λογισμικού να αποτελεί παραδοτέο του έργου, να συνοδεύεται από αναλυτική τεκμηρίωση και να διατίθεται με άδεια που θα επιτρέπει την περαιτέρω χρήση του από τον φορέα, όπως ορίζεται στο άρθρο 88 του ν. 4727/2020,
- να λάβει υπόψη το άρθρο 13 του ν. 4727/2020 αναφορικά με τα ψηφιοποιημένα ηλεκτρονικά αντίγραφα που θα δημιουργηθούν,

- στην τήρηση του ισχύοντος πλαισίου διαλειτουργικότητας (Κανόνες και Πρότυπα για Διαδικτυακούς Τύπους του Δημόσιου Τομέα) καθώς και του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Διαλειτουργικότητας (Communication COM (2017) 134),
- στην υλοποίηση του έργου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο «Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης» (ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989, ΦΕΚ 1301/Β/12-04-2012),
- να λάβει υπόψη τις διατάξεις του Ν. 4727/2020 αναφορικά με α) την διατομεακή και τη μεταξύ μητρώων διαλειτουργικότητα, β) τις παρεχόμενες υπηρεσίες του Κέντρου Διαλειτουργικότητας (ΚΕ.Δ) για τη διασύνδεση των ηλεκτρονικών υπηρεσιών της Δημόσιας Διοίκησης,
- να διασφαλίσει την προσβασιμότητα σε ιστότοπους και εφαρμογές για φορητές συσκευές σε άτομα με αναπηρίες, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο κεφάλαιο Η' "Ψηφιακή Προσβασιμότητα" του ν.4727/2020,
- σε ότι αφορά το ψηφιακό περιεχόμενο που πιθανόν παραχθεί στο πλαίσιο της Πράξης να ακολουθεί την αρχή της ανοικτής διάθεσης και περαιτέρω χρήσης των δημοσίων δεδομένων ως ανοικτών δεδομένων εφαρμόζοντας τις διατάξεις του κεφαλαίου Ι' "Ανοικτά δεδομένα και περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημοσίου τομέα" του ν.4727/2020,
- σε υιοθέτηση/ανάπτυξη συγκεκριμένης πολιτικής για τη λήψη και διαχείριση των αντιγράφων ασφαλείας σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, η οποία θα πρέπει να διασφαλίζει τη δυνατότητα ανάκτησης των δεδομένων, ανά πάσα στιγμή, για το πλήρες εύρος χρόνου που καθορίζει η σχετική νομοθεσία,
- σε συμμόρφωση με την υπ' αριθμ. 1027/2019 (ΦΕΚ 3739/Β'/08-10-2019) απόφαση με θέμα «Θέματα εφαρμογής και διαδικασιών του Ν.4577/2018 (Α' 199)»,
- εντός του προϋπολογισμού του έργου και στο πλαίσιο της δημοπράτησης αυτού να παρέχει κατ' ελάχιστον δύο (2) έτη εγγύησης καλής λειτουργίας που θα περιλαμβάνουν υπηρεσίες βελτίωσης των εφαρμογών, επιδιόρθωση λαθών κλπ,
- σε ότι αφορά τη δημιουργία του διαδικτυακού κόμβου θα πρέπει:
  - i. να αναπτυχθεί σε δύο γλώσσες, ελληνικά και αγγλικά,
  - ii. το user interface να σχεδιαστεί σύμφωνα με τις αρχές του responsive design ώστε το portal να προσαρμόζεται σε διαφορετικές διαστάσεις και να εμφανίζεται σωστά σε όλες τις αναλύσεις και συσκευές,

- iii. να διαθέτει εύχρηστο - user friendly περιβάλλον,
  - iv. στις εφαρμογές που θα φιλοξενούνται στην πύλη να υπάρχει πρόβλεψη πρόσβασης από ΑΜΕΑ,
  - v. να υποστηρίζει όλα τα είδη περιεχομένου που επιθυμεί να προβάλει ο Δήμος στο ευρύ κοινό, αρχεία κειμένων, βίντεο, ήχου και εικόνας,
  - vi. κατά την κατασκευή, η επιλογή των επεκτάσεων που θα χρησιμοποιηθούν, να έχει ως προτεραιότητα την ασφάλεια και τη λειτουργικότητα του κόμβου,
  - vii. να υποστηρίζει την έκδοση στατιστικών στοιχείων,
  - viii. προτείνεται η ανάπτυξη του κόμβου να γίνει με την εφαρμογή των βασικών αρχών του SEO (Search Engine Optimization) έτσι ώστε να εξασφαλιστεί στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό η εμφάνισή του κατά την αναζήτηση συναφών με το περιεχόμενο όρων σε υψηλές θέσεις στις διαδεδομένες μηχανές αναζήτησης (Google κ.α.),
- σε ότι αφορά τις σχεδιαζόμενες ηλεκτρονικές υπηρεσίες, που ο Φορέας καλείται να αναπτύξει στην υπηρεσία των πολιτών, προτείνονται τα ακόλουθα χαρακτηριστικά, τα οποία είναι θεμιτό να τηρούνται «οριζόντια»:
    - **Προδιαγραφές χρηστικότητας ηλ. Υπηρεσιών**
      - ✓ Να διατίθεται ενότητα συχνών ερωτήσεων (FAQ questions)
      - ✓ Να διατίθεται βίντεο επίδειξης χρήσης της υπηρεσίας (demo)
      - ✓ Να διατίθεται λειτουργικότητα live support
      - ✓ Να προσδιορίζεται η αρμόδια υπηρεσία/τμήμα με στοιχεία επικοινωνίας
      - ✓ Να διατίθεται μηχανισμός αποστολής σχολίων και παραπόνων
      - ✓ Αν διατίθεται φόρουμ συζήτησης ή παρουσία στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης να αναφέρεται
      - ✓ Να διατίθεται μηχανισμός μέτρησης της ικανοποίησης από τη χρήση της υπηρεσίας
    - **Προδιαγραφές διαφάνειας παροχής ηλ. Υπηρεσιών**
      - ✓ Ειδοποίηση ολοκλήρωσης υπηρεσίας
      - ✓ Πρόσδοος ολοκλήρωσης υπηρεσίας
      - ✓ Δυνατότητα προσωρινής αποθήκευσης
    - **Προδιαγραφές διαφάνειας στη χρήση προσωπικών δεδομένων**
      - ✓ Να παρέχεται στο χρήστη η δυνατότητα πρόσβασης στα προσωπικά του δεδομένα και σχετικές με την επεξεργασία των δεδομένων πληροφορίες

- ✓ Να παρέχεται στο χρήστη η δυνατότητα διόρθωσης ανακριβών δεδομένων που τον αφορούν
  - ✓ Να παρέχεται στο χρήστη η δυνατότητα συμπλήρωσης ελλιπών δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και η δυνατότητα διαγραφής και περιορισμού της επεξεργασίας
  - ✓ Να διατίθεται μηχανισμός υποβολής παραπόνων αναφορικά με τα προσωπικά δεδομένα
  - ✓ Να παρέχεται μηχανισμός καταγραφής/παρακολούθησης των φορέων/μητρώων στους οποίους παρέχεται πρόσβαση στα προσωπικά δεδομένα ενός χρήστη,
- σε συμμόρφωση με την υπ. αριθμ. πρωτ. 5341/16.04.2018 επιστολή της τ. Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής με θέμα «Προτεραιότητες της Εθνικής Ψηφιακής Στρατηγικής στο πλαίσιο των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020, σύμφωνα με την οποία δύναται να λάβει αφενός τη σύμφωνη γνώμη από τον αρμόδιο φορέα, όπου απαιτείται, ανάλογα με το φυσικό αντικείμενο της δράσης πριν την προέγκριση των τευχών δημοπράτησης του έργου,
  - να λάβει υπόψη την Ευρωπαϊκή Οδηγία INSPIRE για χρήση, διάθεση και περαιτέρω αξιοποίηση των γεωχωρικών δεδομένων (Ν. 3882/2010, ΦΕΚ 166 Α') που θα παραχθούν,
  - να εξετάσει εάν απαιτείται σχεδιασμός διαλειτουργικότητας των υλοποιούμενων εφαρμογών με αντίστοιχα συστήματα του ΥΠΠΟΑ που ήδη είναι σε λειτουργία,
  - αναφορικά με τη χρήση τεχνολογιών επαυξημένης πραγματικότητας, θα πρέπει να διασφαλισθεί η χρήση της Augmented Reality Markup Language - ARML 2.0 (OGC) κατά την υλοποίηση.
  - να προβλέψει κατάλληλο σύστημα για τη διαχείριση των ψηφιακών τεκμηρίων, τόσο αυτών που θα παραχθούν στο πλαίσιο του έργου, όσο και αυτών που υπάρχουν ήδη ή θα παραχθούν μελλοντικά.
  - να εξεταστεί η χρήση δημόσιων ψηφιακών αποθετηρίων ως χώρου αποθήκευσης του ψηφιακού περιεχομένου. Προτείνεται το παραγόμενο ψηφιακό περιεχόμενο όσο και τα συστήματα απόθεσης, οργάνωσης και διάθεσής του να συμμορφώνονται με τις προδιαγραφές διαλειτουργικότητας, ποιότητας, τεκμηρίωσης και ψηφιοποίησης του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ).